

CO₂-Beleid 2025

loon- en aannemingsbedrijf

Opdrachtgever:
Contactpersoon:

Theo Klever b.v.
Liliane Klever-van den Berg

18-02-2026

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1 INLEIDING EN VERANTWOORDING	3
2 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	3
3 VERANTWOORDELIJKHEID DUURZAAMHEID	5
3.1 ENERGIEBELEID EN DOELSTELLINGEN	5
4 BEREKENDE CO₂-EMISSIES	7
4.1 EMISSIES SCOPE 1 EN 2	7
5.1 EMISSIES SCOPE 3	8
5.2 PROJECT MET GUNNINGSVOORDEEL	10
6 CO₂-REDUCERENDE MAATREGELEN	10
BRANDSTOFVERBRUIK	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
GASVERBRUIK/ELEKTRAVBRUIK/ETC.	10
7 DOELSTELLINGEN	6
7.1 SCOPE 1 SUBDOELSTELLING BEDRIJFSAUTO'S EN MATERIEEL	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
7.2 SCOPE 2 SUBDOELSTELLING ELEKTRAVBRUIK	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
7.3 SCOPE 1 EN 2 SUBDOELSTELLING ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
8 VOORTGANG	11
8.1 SCOPE 1 SUBDOELSTELLING BEDRIJFSAUTO'S EN MATERIEEL	12
8.2 SCOPE 2 SUBDOELSTELLING ELEKTRAVBRUIK	12
SCOPE 1 EN 2 SUBDOELSTELLING ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN	12
8.3 SCOPE 3 SUBDOELSTELLING OPHALEN GROENAFVAL	13
8.4 VOORTGANG KETENANALYSE OPHALEN GROENAFVAL	13
9 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	13
9.1 INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	13
9.2 ACTIEVE DEELNAME	14
9.3 LOPEND INITIATIEF : STUREN OP CO ₂	14
DISCLAIMER & COLOFON	15
UITSLUITING VAN JURIDISCHE AANSPRAKELIJKHEID	15
BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM	15
ONDERTEKENING	15

1 | Inleiding en verantwoording

Theo Klever b.v. levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor Theo Klever b.v. zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten en waterschappen. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

2 | Beschrijving van de organisatie

2.1 Organisatie

Actief in :

- Grond-, weg- en waterbouw
- Cultuurtechniek
- Maaien van watergangen en bermen
- Slootreiniging
- Onkruidbestrijding
- Kabel- en leidingwerk

Aantal medewerkers: ±18

Vestiging: Utrechtsestraatweg 19a, Harmelen

Nevenlocatie: Dorpeldijk (nieuwe hal + elektriciteitsaansluiting sinds 2024).

De organisatie heeft een platte structuur met directe communicatielijnen.

2.2 Boundary en organisatorische afbakening

- Theo Klever B.V.
- Locatie Utrechtsestraatweg 19a, Harmelen
- Locatie Dorpeldijk 2G, Harmelen

Er is geen uitsluiting van relevante emissiestromen.

3 | Inzicht in CO₂-uitstoot

3.1 Methodiek

- ISO 14064-1
- Handboek CO₂-Prestatieladder

Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Scope 1 (directe emissies)
- Scope 2 (indirecte emissies elektriciteit)
- Scope 3 (ketenemissies)

3.2 Scope 1 en 2 – Eerste helft 2025

Scope 1 (belangrijkste bronnen):

- Diesilverbruik materieel
- Brandstof bedrijfswagens
- HVO100
- Gasverbruik

Scope 2:

- Elektriciteitsverbruik
- Extern laden elektrisch materieel
- Zakelijk laden voertuigen

De organisatie gebruikt Nederlandse groene stroom voor eigen aansluiting.

Extern geladen kWh worden berekend met grijze emissiefactor.

Ontwikkeling 2025:

- 2024: 576,1 ton
- 2025: 543,6 ton

→ reductie: 32,5 ton

Belangrijkste oorzaken:

- Verdere elektrificatie
- Volledig elektrisch uitgevoerd project Rijnland
- Gunstige weersomstandigheden
- Minder inzet dieselmaterieel

Extern laden is toegenomen door uitbreiding elektrisch materieel.

3.3 Scope 3

- Ingekochte goederen
- Ingekochte diensten
- Productieafval
- Transport

Totale scope 3-uitstoot:

- 2024: 894 ton
- 2025: 844 ton

Daling door:

- Minder ingekochte diensten
- Minder ingekochte goederen

4 | Verantwoordelijkheid duurzaamheid

4.1 Energiebeleid en doelstellingen

De wereld is in beweging. Niet alleen is dit te zien in de verandering van het klimaat, maar ook de visie van de samenleving over hoe we horen te leven is in verandering. We vinden het steeds gewoner worden om in ons dagelijks leven rekening te houden met het milieu en CO₂-uitstoot. Theo Klever B.V. vindt het niet meer dan vanzelfsprekend om hier een voortrekkersrol in te spelen. Dat Theo Klever B.V. actief met deze ambitie bezig is, valt duidelijk te zien binnen en buiten de organisatie. Intern benut Theo Klever B.V. maximaal de mogelijkheden om het negatieve effect op het milieu te beperken. Extern besteedt Theo Klever B.V. proactief aandacht aan de milieu- en duurzaamheidswensen van opdrachtgevers. Een voorbeeld hiervan is het behalen van niveau 5 op de CO₂-prestatielader van SKAO.

Naast omzet- en winstgroei zijn voor Theo Klever B.V. evenzeer personeelsbeleid, veiligheid, welzijn en milieu van essentieel belang. De verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu vormen dan ook een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van Theo Klever B.V..

Om bewust met het belang van duurzaamheid om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze machines en andere bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk energieverbruik. Met een lager energieverbruik snijdt het mes aan 2 kanten: een lager energieverbruik is goed voor het milieu vanwege de lagere CO₂-uitstoot. Daarbij zijn er door het optimaal inzetten van de bedrijfsmiddelen lagere operationele kosten.

5 | Doelstellingen

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren. De scope 1 en 2 doelstellingen zijn gerelateerd aan het aantal FTE en intern aan de brutomarge.

Scope 1 en 2 doelstelling Theo Klever B.V.
Theo Klever B.V. wil in 2029 ten opzichte van 2024 10% minder CO ₂ uitstoten

Scope 1 doelstelling alternatieve brandstoffen
Theo Klever B.V. wil in 2029 ten opzichte van 2024 40% CO ₂ reduceren door het gebruik van alternatieve brandstoffen

Aangezien de uitstoot in Scope 2 laag is, wordt deze CO₂-reductie voornamelijk in scope 1 gerealiseerd. Voor Scope 2 geldt wel een reductiedoelstelling op het elektriciteitsverbruik:

Energiedoelstelling scope 2
Theo Klever B.V. wil in 2029 ten opzichte van 2024 5% minder elektriciteit gebruiken.

Doelstelling ketenanalyse ophalen groenafval Theo Klever B.V.
"In 2026 wil Theo Klever B.V. 30% CO ₂ reduceren in de keten van het ophalen van groenafval."

6 | Berekende CO₂-emissies

6.1 Emissies scope 1 en 2

CO₂-footprint 2025, totaal

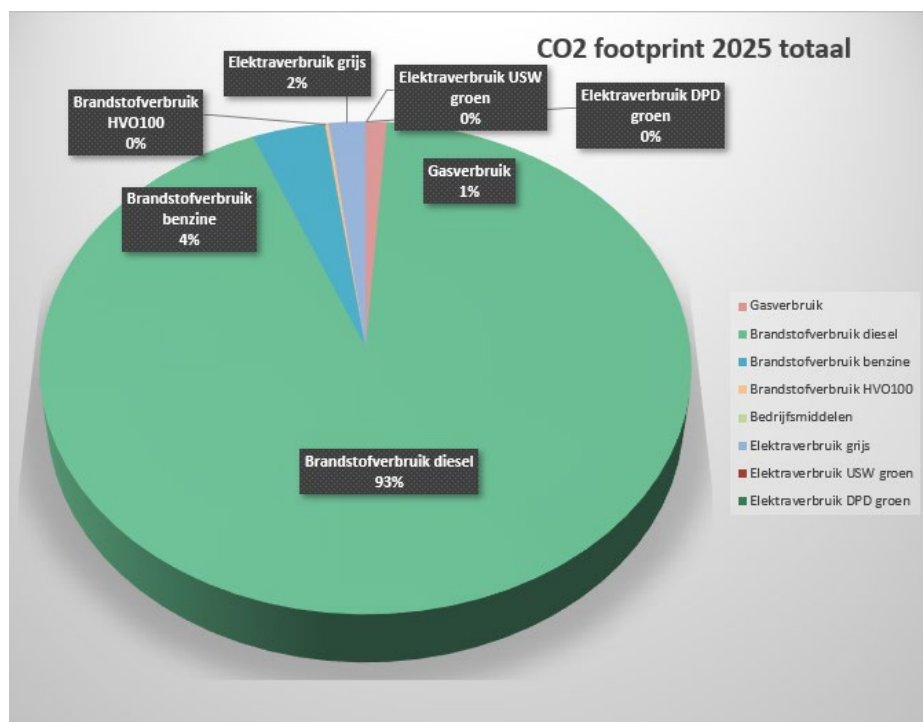
Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	3.009	m3	2134	6,4
Propaan	1.145	m3	1725	2,0
Brandstofverbruik diesel	144.757	liters	3462	501,1
Brandstofverbruik HVO100	8.727	liters	441	3,8
Brandstofverbruik benzine	6.606	liters	2797	18,5
Totaal scope 1				531,9

Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik extern laden - grijs	21.901	kWh	536	11,7
Elektraverbruik USW- 100% groene	37.284	kWh	0	-
Elektraverbruik DPD- 100% groene	2212	kWh	0	-
Totaal scope 2				11,7

Totale CO₂-footprint (scope 1 & 2)				543,6
--	--	--	--	--------------

Bron emissiefactoren: www.co2emissiefactoren.nl

Tabel 1 | CO₂-uitstoot 2025 (in tonnen CO₂)

6.2 Emissies scope 3

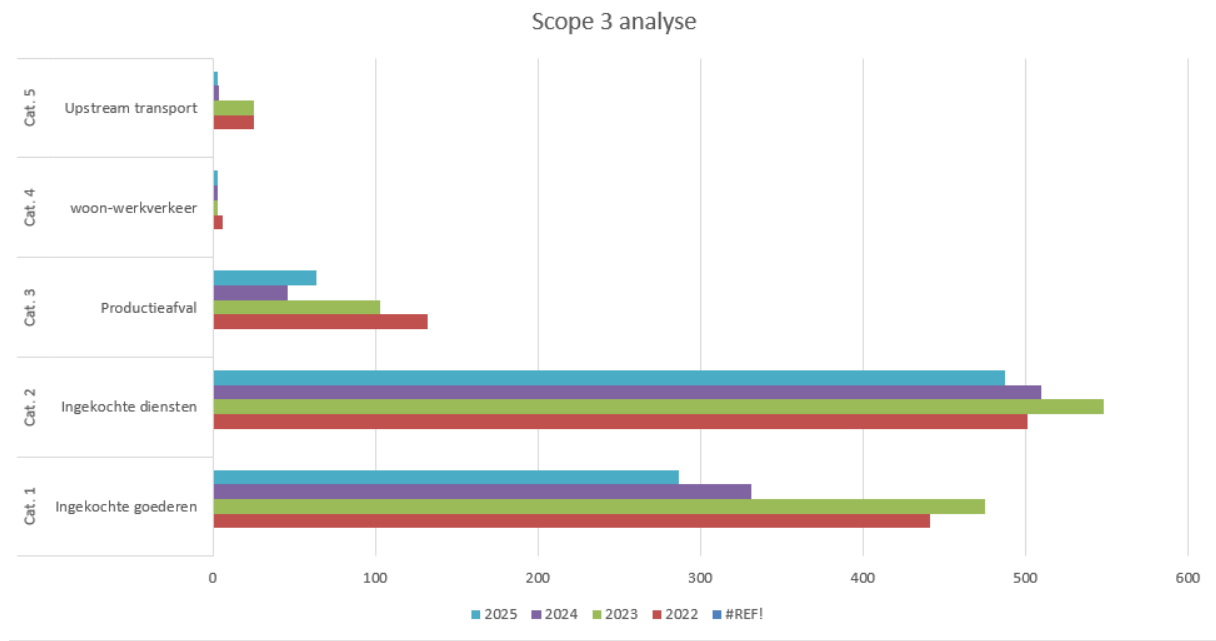
Scope 3 emissies van het bedrijf zijn bepaald aan de hand van een kwantitatieve scope 3 analyse.

Daaruit zijn over 2024 de volgende emissies berekend:

		2022	2023	2024	2025
Cat. 1	Ingekochte goederen	441	475	331	287
Cat. 2	Ingekochte diensten	501	548	510	487
Cat. 3	Productieafval	132	103	46	64
Cat. 4	woon-werkverkeer	6	3	3	3
Cat. 5	Upstream transport	25	25	4	3
		1105	1154	894	844

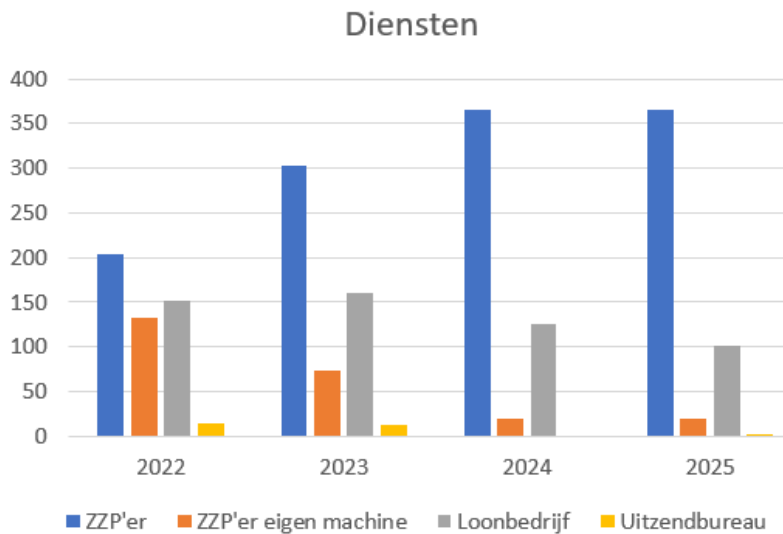
Totaal komt dit op 844 (2024 : 894) ton CO₂

In een grafiek ziet dit er als volgt uit :

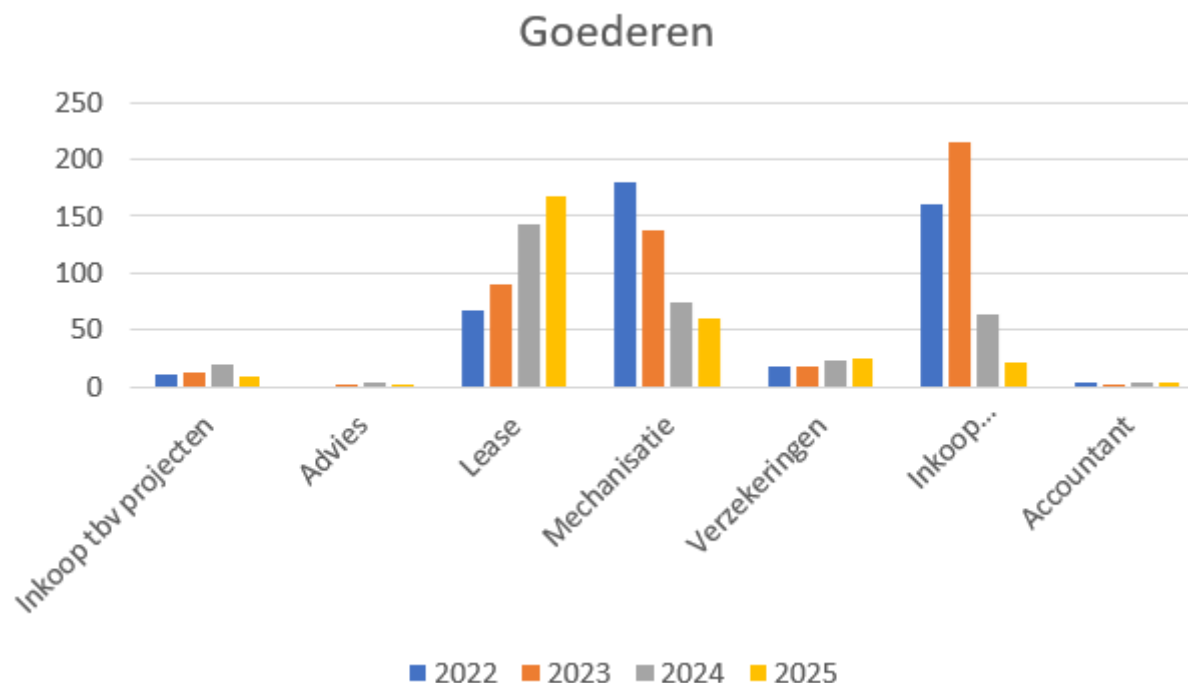
De uitstoot door diensten is gedaald. Dit lijkt vooral te komen wij bepaalde werkzaamheden nu met eigen machines worden uitvoeren.

Door krapte op de arbeidsmarkt zijn wij genoodzaakt ZZP'ers in te huren. Zeker voor handwerk is bijna geen personeel te vinden.

Bij goederen zien we dat de lease gestegen is, wat veroorzaakt wordt door aanschaf van nieuwe machines. De lease voor bijvoorbeeld de elektrische Hooby en elektrische 8 tons graafmachine is hoog, aangezien dit dure machines zijn. De verzekeringen zijn ook iets hoger, doordat er dure machines verzekerd moeten worden.

Mechanisatie werd iets minder, aangezien in 2024 een ZZP monteur veel werkzaamheden op zich genomen heeft.

6.3 Project met gunningsvoordeel

In 2025 hadden we één project met gunningsvoordeel, namelijk project maaien watergangen perceel 6.

Het project Rijnland maaien watergangen perceel 6 is volledig elektrisch aangenomen. Dit werk wordt uitgevoerd met de elektrische Hooby, elektrische shovel voor vervoer van elektrische maaiboot. Maaiboot en shovel werden voorjaar 2025 geleverd.

Voor dit project moet iedere ronde een overzicht worden aangeleverd met welke machines er gewerkt is.

De emissie voor dit project zit verwerkt in onze scope 1 en 2. De accu's van de elektrische Hooby worden ofwel thuis opgeladen (100% groene energie), danwel onderweg (extern laden grijs). De elektrische maaiboot en shovel blijven in het projectgebied staan om extra vervoersbewegingen te voorkomen. Zij worden opgeladen door gebruik te maken van de diverse laadpalen in het gebied.

7 | CO₂-reducerende maatregelen

Scope 1 – Brandstof

- Training Het Nieuwe Rijden/Draaien
- Tegengaan stationair draaien
- Structureel onderhoud
- Optimale bandenspanning
- Machines op projectlocatie laten staan
- Inzet HVO100 (7.000 liter in 1e helft 2025)
- Vervanging door elektrisch materieel
- Verbruik als criterium bij investeringen

Scope 1 Gasverbruik

- Infraroodpanelen voor (bij)verwarming
- Smartstekker gebruiken bij infraroodpanelen
- Nieuwe thermostaat in kantine
- 2022 cv ketel werkplaats
- Deurdrangers

Scope 2 – Elektriciteit

- Zonnepanelen werkplaats
- LED-verlichting
- Bewegingssensoren
- Infraroodpanelen
- Slimme thermostaten
- Monitoring via ANWB Energie
- Subsidie SPRILA toegekend
- Onderzoek laadplein Dorpeldijk
- Onderzoek uitbreiding zonnepanelen

Teruglevering eerste helft 2025: 2.233 kWh.

Elektrificatie

In gebruik:

- 8 elektrische auto's
- Elektrische borstelmachines
- Elektrische Hooby
- Elektrische 8-tons graafmachine
- Elektrische maaiboot (2025)
- Elektrische shovel (2025)

Zal worden besteld:

- Mercedes elektrische vrachtwagen. Levering 2026

Project Rijnland volledig elektrisch uitgevoerd.

Extern laden :

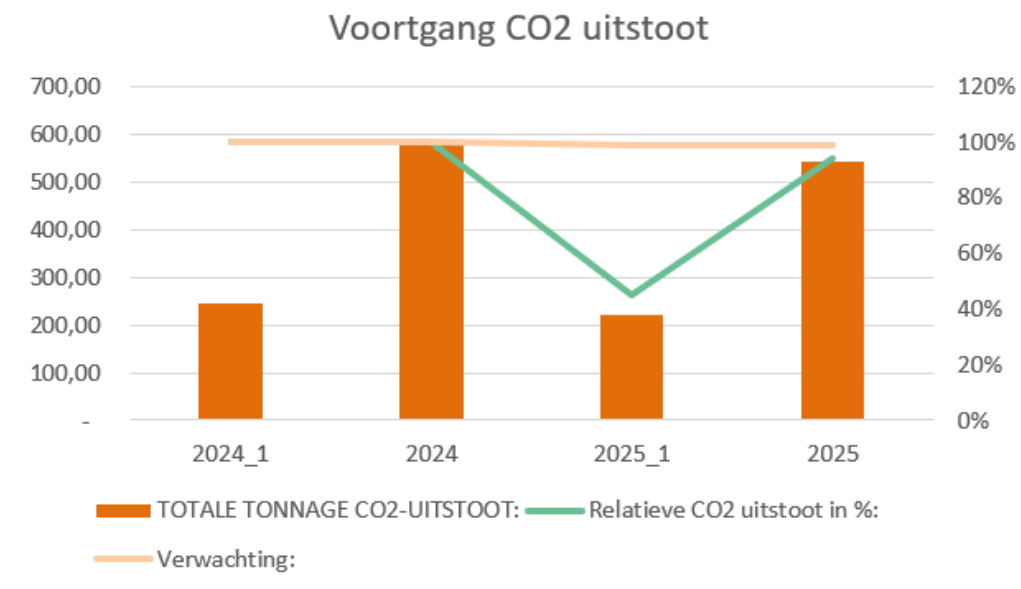
- Afspraken maken over extern laden
- Prijzen diverse laadpunten vergelijken

8 | Voortgang en monitoring

De voortgang wordt als volgt gemonitord :

- Halfjaarlijkse footprintanalyse
- Evaluatie tijdens directiebeoordeling
- Monitoring via brandstofregistratie en energie-app
- Subdoelstellingen afzonderlijk geëvalueerd
- Status maatregelen vastgelegd in apart maatregelenoverzicht.

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot van Theo Klever B.V. opgenomen.

Naast de evaluatie van de voortgang van heel scope 1 en 2, is de voortgang per subdoelstelling ook uitgewerkt. Zodoende kan er beter bijgestuurd worden. Ieder jaar, tijdens de evaluatie van het reductieplan, zal hieronder per subdoelstelling de voortgang in CO₂-reductie beschreven worden. Deze voortgang wordt aangetoond op basis van de verzamelde emissiegegevens betreffende scope 1 en 2.

De status per maatregel is terug te vinden in het Exceldocument "CO₂-reductiemaatregelen en berekening doelstelling"

8.1 SCOPE 1 | SUBDOELSTELLING BEDRIJFSAUTO'S EN MATERIEEL

Vanaf 2019 zijn acht elektrische auto's in gebruik genomen, er is in kaart gebracht welke auto's de hoogste uitstoot hebben en dus als eerste vervangen moeten worden. Deze auto's worden op de zaak opgeladen als ze hier geparkeerd zijn.

Bij een drietal tractoren Adblue toegepast en wordt er X-MILE getankt.

Vergeleken met 2025 is het brandstof verbruik afgenomen. Van 558,1 ton in 2024 naar 523,4 ton in 2025. Een afname van 34,7 ton. Dit kan te maken hebben met de verdergaande elektrificering. Zo is het werk voor Hoogheemraadschap van Rijnland volledig elektrisch uitgevoerd. In 2024 werd dit werk nog uitgevoerd met twee maaiboten op HVO100.

In maart werd er een elektrische gazonmaaier besteld. Deze is nog in productie. Tot deze er is maken wij al wel gebruik van elektrische zeroTURN maaier. Het project Heemstede was in 2024 afgerond, waardoor ook minder inzet van dieselmachines is geweest.

Bovendien was het weer in 2025 warmer dan gemiddeld. Hierdoor waren de maaioomstandigheden gunstiger dan het geval is bij een nat jaar.

8.2 SCOPE 2 | SUBDOELSTELLING ELEKTRAVERBRUIK

In 2019 zijn zonnepanelen geplaatst op het dak van de werkplaats. Dit leidt tot een grote reductie in elektriciteitsgebruik. Echter zijn er laadpalen geplaatst om de elektrische auto's en materieel dat vanaf 2019 in gebruik genomen zijn te kunnen laden. Dit zorgt uiteraard voor een toename in elektriciteitsgebruik. Ook de accu's van de bosmaaiers/bladblazers worden iedere avond opgeladen.

De auto's staan op de zaak geparkeerd en worden 's avonds opgeladen indien nodig. De auto's die overdag geparkeerd staan worden uiteraard, indien nodig, overdag opgeladen. Het overdag opladen heeft uiteraard de voorkeur, omdat er dan gebruik wordt gemaakt van de stroom uit onze eigen zonnepanelen.

In beide kantoren is LED-verlichting. In beide kantoren worden infrarood panelen gebruikt om de kantoren te verwarmen. De panelen staan bij de bureaus en zorgen voor aangename warmte.

Vanuit de ANWB app kunnen we precies zien hoeveel stroom en gas wij per maand gebruiken. Maar we kunnen ook zien hoeveel er terug geleverd wordt. Terug leveren is niet een doel van onze zonnepanelen. Wij gebruiken liever alles zelf wat we opwekken. Maar op zonnige dagen en in het weekend komt het voor dat er ook terug geleverd wordt. In 2025 was dit in totaal 3.885 kwh.

Het opladen buitenhuis is in 2025 iets toegenomen in vergelijking tot 2024. Waar het in 2024 21.267 kwh (11,4 ton) betrof, was dat in 2025 21.901 kwh (11,7). In het najaar werden alle elektrische machines voor project Rijnland (Hooby, maaiboot, shovel) vaak in het werkgebied opgeladen. Dit heeft invloed gehad op het elektraverbruik.

We maken gebruik van diverse laadpassen; Vandebroon, Shell en ANWB. Aangezien er aan de buitenkant van een paal niet te zien is of deze Hollandse groene stroom levert, worden de geladen kwh opgenomen met de emissiefactor voor grijs.

SCOPE 1 EN 2 | SUBDOELSTELLING ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN

Sinds 2019 zijn er 8 elektrische auto's in gebruik genomen. Op de laatste dag van het jaar 2024 werd een Maxus ETerron volledig elektrische pick-up truck besteld. Deze werd op 9 juli 2025 geleverd.

Vanaf juni 2020 zijn er al diverse elektrische machines in gebruik genomen. In voorjaar 2025 werd de elektrische maaiboot en elektrische shovel in gebruik genomen.

Theo Klever B.V. wil in 2029 ten opzichte van 2024 40% CO2 reduceren door het gebruik van alternatieve brandstoffen

In 2025 is 8.727 liter HVO100 gebruikt. Dit is gebruikt op diverse projecten.

Het project Rijnland maaien watergangen perceel 6 is volledig elektrisch aangenomen en deze doelstelling hebben wij behaald in 2025.

8.3 SCOPE 3 | SUBDOELSTELLING OPHALEN GROENAFVAL

De huidige doelstelling is gebaseerd door het groenafval volledig extern te laten ophalen. In 2024 kwamen we tot de conclusie dat we eigenlijk al het transport van groenafval zelf deden en er dus geen vergelijking kon plaatsvinden

Subdoelen per jaar:

2023: data verzamelen gericht op getankte liters en gereden kilometers.

2024: nader te bepalen op basis van verzamelde data.

2025: nader te bepalen op basis van verzamelde data.

8.4 VOORTGANG KETENANALYSE OPHALEN GROENAFVAL

De huidige doelstelling is gebaseerd door het groenafval volledig extern te laten ophalen.

In 2024 hebben wij nagenoeg al ons transport zelf uitgevoerd met onze eigen vrachtwagen. Mede omdat wij geen medewerking kregen met onze ketenpartners en omdat we nu zelf een nieuwe en dus schone vrachtwagen hebben.

In 2025 hebben wij alleen op project Rijnland transport door een externe partij laten uitvoeren. Dit omdat dit project volledig elektrisch uitgevoerd wordt en wij nog geen elektrische vrachtwagen hebben. Maar in 2026 zal deze geleverd worden.

Conclusie kan dus zijn dat wij ook zelf in de toekomst ons groenafval afvoeren. Wij hebben zelf het beste inzicht in onze projecten en kunnen onze routes zelf het meest efficiënt bepalen. Alleen in geval van nood zullen we nog een ander bedrijf inschakelen om voor ons transport uit te voeren.

9 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

9.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Theo Klever B.V. is de website van de SKAO geraadpleegd (<https://www.co2-prestatieladder.nl/nl/initiatieven-en-programmas>). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn

besproken met de projectleider en met het management. Aangezien Theo Klever B.V. aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de CO₂-verantwoordelijke en de directie geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

9.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor het bedrijf (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

9.3 Lopend initiatief : Sturen op CO₂

Door de organisatie wordt deelgenomen aan het initiatief Sturen op CO₂ van Cumela. Dit sectorinitiatief heeft tot doel Cumela-leden te ondersteunen om de eisen die de norm stelt (gezamenlijk) op peil te houden en verder te ontwikkelen. Door actief deel te nemen aan dit meerjarig sectorinitiatief krijgen deelnemers een uitgebreide stroom aan informatie, nieuwe ideeën en zicht op de benodigde documenten om de CO₂ sturing te verbeteren. Daarnaast werken de deelnemers thema's uit met betrekking tot de meest elementaire emissie (brandstof) binnen de CUMELA sector. Zoals een beter inzicht in de verbruikscijfers (invalshoek A), de mogelijkheden tot reductie (invalshoek B) en hoe daarover intern en extern te communiceren (invalshoek C).

Van alle thema's wordt verslag gedaan. Er wordt bij iedere bijeenkomst een presentielijst getekend. De resultaten worden verspreid via het ledenblad "Grondig", de CUMELA Nieuwsbrief, de CUMELA-site.

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2025:

Initiatief	Type bijdrage	Aantal	Jaarlijks bedrag
Cumela Sturen op CO ₂	Lidmaatschap	1 maal	€600,-
	Inzet medewerkers	20 uur á € 70,-	€ 1.400,-
	Onderzoek en uitwerken opdrachten	1 maal	€ 500,-
Totale kosten			€ 2.500,-

Bovenstaande deelname worden jaarlijks geëvalueerd en besproken in de Directiebeoordeling. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Theo Klever b.v.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	E.J.C. Klever-van den Berg
Kenmerk:	CO ₂ -Beleid
Datum:	18-02-2026
Versie:	2.7
Verantwoordelijke manager:	E.J.C. Klever-van den Berg

Handtekening autoriserende manager:
